ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.7.2021 г.
COM(2021) 571 final

2021/0202 (COD)
SENSITIVE[*]
UNTIL ADOPTION

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814 по отношение на количеството квоти, които се прехвърлят в резерва за стабилност на пазара на схемата за търговия с емисии на парникови газове в Съюза до 2030 г.

{SWD(2021) 552 final}

[*] Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions https://europa.eu/!db43PX

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Със **съобщението относно Европейския зелен пакт**[1] беше стартирана нова стратегия за растеж на ЕС, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика. Тази стратегия потвърждава отново амбицията на Комисията да увеличи своите цели в областта на климата и да превърне Европа в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г. Тя също така има за цел да защити здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия. Необходимостта и стойността на Европейския зелен пакт нараснаха предвид тежките последици от пандемията от COVID-19 за здравето, условията на живот и труд и благосъстоянието на гражданите на Съюза.

Борбата с изменението на климата е неотложно предизвикателство. В съответствие с научните констатации на специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC), около 2050 г. трябва да бъдат постигнати нулеви нетни емисии на CO2 в световен мащаб, а неутралност по отношение на всички останали парникови газове — възможно най-скоро по-късно през този век. Това неотложно предизвикателство изисква ЕС да засили действията си и да демонстрира водеща роля в световен план, като постигне неутралност по отношение на климата до 2050 г. Тази цел е определена в съобщението „**Чиста планета за всички** – Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“[2].

Въз основа на стратегията за Европейския зелен пакт и всеобхватна оценка, съобщението на Комисията от септември 2020 г. **„Засилване на амбициите на Европа в областта на климата за 2030 г.“**[3] („План във връзка с целта в областта на климата за 2030 г.“) предлага да се повиши амбицията на ЕС и да се представи всеобхватен план за увеличаване по отговорен начин на обвързващата цел на Европейския съюз за 2030 г. за най-малко 55 % нетно намаление на емисиите. Повишаването на амбицията за 2030 г. сега ще помогне да се даде сигурност на създателите на политики и инвеститорите, така че взетите през следващите години решения да не съдържат нива на емисиите, които са несъвместими с целта на ЕС за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Целта за 2030 г. е съгласувана с целта на Парижкото споразумение покачването на температурите в световен мащаб да се задържи значително под 2 °C и да се полагат усилия то да се ограничи до 1,5 °C.

---

1 COM(2019) 640 final.
2 COM/2018/773 final.
3 C(2020) 562 final.

Европейският съвет одобри новата обвързваща цел на ЕС за 2030 г. на заседанието си през декември 2020 г.[4] Той също така призова Комисията „да направи оценка на начините, по които всички икономически сектори могат да допринесат оптимално за постигането на целта за 2030 г., и да представи необходимите предложения, придружени от задълбочен анализ на икономическото, екологичното и социалното въздействие на равнище държави членки, като се вземат предвид националните планове в областта на енергетиката и климата и се направи преглед на съществуващите възможности за гъвкавост“.

За тази цел **Европейският законодателен акт за климата**[5], договорен със съзаконодателите, ще направи целта на ЕС за неутралност по отношение на климата правно обвързваща и ще повиши амбицията за 2030 г., като определи целта за нетно намаление на емисиите на най-малко 55 % до 2030 г. в сравнение с 1990 г.

За да се следва пътят, предложен в Европейския законодателен акт за климата, и да се постигне това по-високо равнище на амбиция за 2030 г., Комисията направи преглед на действащото законодателство в областта на климата и енергетиката, с което се очаква намаление на емисиите на парникови газове само с 40 % до 2030 г. и 60 % до 2050 г. Настоящият пакет „Подготвени за цел 55“, обявен в Плана във връзка с целта в областта на климата до 2030 г., е най-всеобхватният градивен елемент в усилията за изпълнение на амбициозната нова цел в областта на климата до 2030 г., и всички икономически сектори и политики ще трябва да дадат своя принос.

Като част от този пакет Комисията трябва да увеличи приноса към околната среда на системата за търговия с емисии на ЕС (СТЕ на ЕС) чрез изменение на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[6] (Директивата за СТЕ на ЕС) по начин, съпоставим с общата цел. Освен това са необходими безпрецедентни краткосрочни инвестиции, за да се преодолее отрицателното въздействие на кризата, породена от COVID-19 върху работните места, приходите и предприятията, включително в секторите, обхванати от системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС).

За преодоляване на структурния дисбаланс между предлагането и търсенето на квоти за емисии на пазара и подобряване на устойчивостта на СТЕ на ЕС при големи сътресения, с Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета[7]

---

4 Заключения на Европейския съвет от 10—11 декември, 2020 EUCO 22/20 CO EUR 17 CONCL 8.

5 Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

6 Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

7 Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2015 г. относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и за изменение на Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 264, 9.10.2015 г., стр. 1—5).

(Решението за РСП) през 2018 г. беше създаден резерв за стабилност на пазара (РСП). РСП функционира от 2019 г.

Резервът функционира чрез прилагане на корекции по отношение на годишните тръжни количества. С цел да се запази максимална степен на предвидимост, с Решение (ЕС) 2015/1814 (Решението за РСП) бяха установени ясни правила за прехвърлянето на квоти в резерва и за освобождаването им от него.

Тези правила бяха изменени с Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета[8]. С Директива (ЕС) 2018/410 до 2023 г. се удвои процентът на прехвърляне (процентът от общия брой на квотите в обращение (ОБКО), поставен в резерва) — от 12 % на 24 %, а минималното количество, което може да бъде поставено в резерва — от 100 на 200 милиона квоти.

Следва да се отбележи, че минималното количество квоти, което може да бъде поставено в резерва, определя непряко минималния ОБКО, необходим за задействане на прехвърлянето на квоти в резерва (т.е. горния праг на резерва). ОБКО трябва да бъде най-малко 833 милиона, така че 12 % от това количество да предполагат прехвърлянето на най-малко 100 милиона квоти в резерва. Това минимално количество беше удвоено наред с удвояването на процента на прехвърляне, така че горният праг на резерва се запази непроменен (24 % от 833 е 200).

Промените в СТЕ на ЕС с цел повишаване на амбициите за 2030 г., както и въздействието на външни фактори като COVID-19 или национални мерки като постепенното прекратяване на употребата на въглища, означават, че основните правила на РСП трябва да останат насочени към преодоляването на дисбалансите между търсенето и предлагането през цялото десетилетие. Освен това член 3 от Решението за РСП възлага на Комисията задачата да направи преглед на функционирането на РСП в срок от три години от началото на неговото функциониране въз основа на анализ на правилното функциониране на европейския пазар на въглеродни емисии. Прегледът трябва да обърне особено внимание на ключовите цифрови параметри на РСП и правилото за прекратяване на валидността[9], както и да разгледа въздействието на резерва върху растежа, заетостта, промишлената конкурентоспособност на Съюза и риска от изместване на въглеродни емисии.

Анализът, направен в оценката на въздействието в контекста на прегледа показва, че РСП следва да бъде адаптиран към новите политически и пазарни условия и сътресения. Той също така установи, че РСП следва да включва предлагането и

[8] Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ L 76, 19.3.2018 г., стр. 3–27).

[9] Правилото за прекратяване на валидността е установено в член 1, параграф 5а от Решението за РСП. В него се посочва, че от 2023 г. квотите, налични в резерва над общия брой квоти, продадени чрез търг през предходната година, престават да бъдат валидни.

търсенето от въздухоплаването. Друга констатация на анализа е че прехвърлянето в резерва е податливо на ефект на прага, което следва да бъде коригирано[10].

Прегледът на тези елементи следва да се вземе предвид заедно с последиците за стабилността на пазара от увеличаването на амбицията на СТЕ на ЕС. В резултат на това той се извършва като част от предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директивата за СТЕ на ЕС и Решението за РСП с цел укрепване на СТЕ на ЕС[11].

Съгласно член 1, параграф 5 от Решението за РСП процентът на прехвърляне се връща на 12 % след 2023 г. Ако параметрите на РСП не бъдат своевременно коригирани по подходящ начин, съществува риск това да доведе до потенциално вредно увеличение на излишъка. Поради това запазването на настоящите параметри на РСП, установени съгласно Директива (ЕС) 2018/410 (процент на прехвърляне 24 % и минимално количество, прехвърляно в резерва, в размер на 200 милиона квоти), следва да бъде прието отделно от общия преглед на СТЕ на ЕС като част от пакета „Подготвени за цел 55“, за да се осигури предвидимост на пазара.

В резултат Решението за РСП следва да бъде изменено, за да се въведе тази съществена корекция с цел поддържане на добре функциониращa и амбициозна СТЕ на ЕС.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби**

РСП е инструмент за стабилност на пазара, установен чрез СТЕ на ЕС. Като такъв, неговата съгласуваност с други политики на Съюза се гарантира главно чрез съгласуваността на СТЕ на ЕС с други политики. Тъй като настоящото предложение включва само промени в характеристиките на дизайна на РСП, то не засяга пряко други политики на Съюза.

Съгласуваността с други политики на Съюза се осигурява чрез обвързаност на оценката на въздействието за прегледа на СТЕ на ЕС и РСП с останалата част от пакета „Подготвени за цел 55“ в областта на климата и енергетиката: по-специално оценките на въздействието, свързани с РРУ; Регламента относно земеползването, промените в земеползването и горското стопанство; стандартите за емисиите на CO2 от леки и лекотоварни автомобили; Директивата за енергията от възобновяеми източници (RED II); Директивата за енергийната ефективност (ДЕЕ); както и, на по-късен етап — Директивата относно енергийните характеристики на сградите. Резервът за стабилност на пазара отразява промените в търсенето вследствие на тези допълващи се политики.

---

10 Като пример за ефекта на прага, ако ОБКО е 834 милиона квоти, малко над горния праг от 833 милиона, то съгласно правилата за РСП 24 % от ОБКО се прехвърлят в РСП. Ако обаче ОБКО е малко под прага, например 832 милиона квоти, то в РСП не се прехвърля нищо.

11 Решение (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии в Съюза, и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове (ОВ L […], […], стр. […]).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 192 от ДФЕС. В съответствие с член 191 и член 192, параграф 1 от ДФЕС Европейският съюз допринася за постигането, наред с другото, на следните цели: опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда; насърчаване на международно равнище на мерки за справяне с регионални или световни проблеми на околната среда, и по-специално борбата с изменението на климата.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Основанието за действие от страна на ЕС произтича от факта, че СТЕ на ЕС функционира като система на равнището на Съюза по напълно хармонизиран начин. Директивата за СТЕ на ЕС е съществуващ инструмент на политиката на ЕС, въведен през 2003 г.

Изменението на климата е трансграничен проблем и действия както на международно равнище, така и на равнище ЕС могат ефективно да допълват и засилват действията на местно, регионално и национално равнище. Повишаването на целта на ЕС за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. ще окаже въздействие върху много сектори в икономиката и поради това координираните действия на равнището на ЕС са абсолютно необходими и имат много по-голям шанс да доведат до нужната трансформация, като послужат за мощен двигател за икономически ефективни промени и сближаване във възходяща посока.

Следователно целите на директивата за СТЕ на ЕС не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен чрез самостоятелни действия на държавите членки, а поради мащаба и ефектите на директивата могат по-добре да бъдат постигнати на равнището на ЕС. По аналогия, тъй като РСП е инструмент за стабилност на пазара, установен чрез СТЕ на ЕС, целта му също не може да бъде постигната в достатъчна степен чрез едностранни действия на държавите членки. Той е съществуващ инструмент на политиката на ЕС, приет през 2015 г. В съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 5 от ДФЕС, целите на предложението за изменение на този инструмент могат да бъдат постигнати единствено чрез предложение на Комисията на равнището на ЕС.

- **Пропорционалност**

Както е посочено в раздел 7 от оценката на въздействието, предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като то не надхвърля необходимите мерки за реализиране на целта на ЕС за 2030 г. за намаление на емисиите на парникови газове по разходоефективен начин, като в същото време бъде осигурено нормално функциониране на вътрешния пазар.

- **Избор на инструмент**

Решението е подходящият инструмент за изменение на Решението за създаване на РСП.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не беше направена последваща оценка или проверка за пригодност във връзка с тези предложения поради ранния етап на прилагане на съществуващото законодателство и следователно ограничената наличност на данни.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Общата консултация относно преразглеждането на СТЕ на ЕС събра становища на заинтересованите страни относно прегледа на РСП.

Най-напред Комисията прикани страните да дадат обратна връзка за първоначална оценка на въздействието, като очерта първоначалните съображения и вариантите на политиката на прегледа. Първоначалната оценка на въздействието беше отворена за обратна връзка от 29 октомври 2020 г. до 26 ноември 2020 г. и получи около 250 отговора[12]. След това Комисията организира онлайн обществена консултация с въпросник. Тя беше отворена в продължение на 12 седмици — от 13 ноември 2020 г. до 5 февруари 2021 г., и получи почти 500 отговора[13]. Комисията също така възложи на изпълнителя Vivid Economics да организира два експертни семинара[14] относно прегледа на РСП.

РСП се ползва с широка подкрепа сред заинтересованите страни, но няма консенсус относно необходимите промени в неговите параметри, особено що се отнася до праговете и процента на прехвърляне. Гражданското общество изрази относително по-голяма подкрепа за засилване на параметрите на РСП в сравнение с частния сектор. Предложението процентът на прехвърляне да се запази на равнище от 24 %, а минималното количество за прехвърляне в резерва – на 200 милиона квоти след 2023 г. и до края на фаза IV на системата на ЕС за търговия с емисии през 2030 г. представлява разумен компромис, като същевременно отразява факта, че РСП с настоящите му параметри е функционирал добре в миналото.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Настоящото предложение се основава на данните, събрани в контекста на оценката на въздействието[15], придружаваща Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. То се опира на актуализиран референтен сценарий на ЕС[16], който включва

---

12 Резултатът е достъпен на следния уебсайт: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Updating-the-EU-Emissions-Trading-System

13 Резултатът е достъпен на следния уебсайт: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Updating-the-EU-Emissions-Trading-System/public-consultation

14 https://ec.europa.eu/clima/events/expert-workshop-market-stability-reserve_en, https://ec.europa.eu/clima/events/2nd-expert-workshop-market-stability-reserve_en.

15 По-специално Vivid Economics, (2021) — "Review of the EU ETS' Market Stability Reserve" („Преглед на резерва за стабилност на пазара на СТЕ на ЕС"), доклад, изготвен за ГД „Действия по климата".

16 Основани на моделиране прогнози за тенденциите в енергетиката, транспорта и емисиите на парникови газове до 2050 г., изградени на съгласуван набор от допускания в политиките на

въздействията на COVID-19 и актуализирани сценарии на политиката въз основа на разработените за Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г.

Освен това Комисията се опира на нарастващия обем рецензирани емпирични изследвания относно СТЕ на ЕС и използва няколко договора за подпомагане. В рамките на договорите за подпомагане Vivid Economics проведе проучване в подкрепа на Комисията при прегледа на РСП[17]. В контекста на проучването бяха организирани два експертни семинара с участието на анализатори, пазарни експерти и заинтересовани страни. Резултатите от проучването са в полза на запазването на сегашния процент на прехвърляне след 2023 г.

- **Оценка на въздействието**

Предложението е придружено от оценка на въздействието, която се основава на констатациите от всеобхватната оценка на въздействието на Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г.[18] То се основава на сценарии за интегрирано моделиране, отразяващи взаимодействието между различните инструменти на политиката по отношение на икономическите оператори, за да гарантира взаимно допълване, съгласуваност и ефективност при постигането на амбициите в областта на климата за 2030 и 2050 г. Обобщението и положителното становище на Комитета за регулаторен контрол ще бъдат публично достъпни. Що се отнася до това предложение, оценката на въздействието показа, че за да се осигури доброто функциониране на СТЕ на ЕС, следва да не се допуска процентът на прехвърляне да се върне на 12 % след 2023 г., а да се запази на равнище от 24 % до осъществяването на пълния преглед.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящото предложение няма да създаде пряка административна тежест за предприятията, тъй като се изпълнява от Комисията.

В съответствие с ангажимента на Европейската комисия за по-добро законотворчество, предложението бе подготвено по приобщаващ начин, в условия на пълна прозрачност и в постоянен диалог със заинтересованите страни, с проследяване на идващите отвън реакции и отчитане на външните оценки, за да се осигури балансираност на предложението (вж. също раздела за събирането и използването на експертен опит).

- **Основни права**

Предложението е съобразено с основните права и съблюдава принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз[19]. По-специално, с него се допринася за постигането на целта за високо равнище на опазване на околната среда

всички държави членки и на равнище ЕС, специфични характеристики на държавите членки, и разчитащи на консултациите с експерти от държавите членки.

17 Vivid Economics, (2021) — "Review of the EU ETS' Market Stability Reserve" („Преглед на резерва за стабилност на пазара на СТЕ на ЕС"), доклад, изготвен за ГД „Действия по климата".

18 Работен документ на службите на Комисията SWD(2020)176.

19 ОВ C 326, 26.10.2012 г., стр. 391.

в съответствие с принципа на устойчиво развитие, както тази цел е формулирана в член 37 от Хартата на основните права на Европейския съюз[20].

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

СТЕ на ЕС генерира значителни приходи за бюджетите на държавите членки. Повечето приходи от търговете се начисляват на държавите членки. Главно поради тази обвързаност предложението е от значение за националните бюджети и администрации. Ако процентът на прехвърляне в РСП се запази на сегашното си равнище, това ще намали тръжните количества на държавите членки. Очаква се обаче това да бъде компенсирано от въздействието върху цената на намаления излишък от квоти на пазара поради повишената амбиция на СТЕ на ЕС и от предложеното разширяване на обхвата на Директивата за СТЕ на ЕС, така че да обхване морския транспорт, пътния транспорт и сградите. Корекциите на бюджетната рамка на ЕС ще бъдат представени от Комисията като част от предстоящия пакет за собствените ресурси, който включва предложение за изменение на многогодишната финансова рамка.

ИТ разработките и изборът на обществени поръчки ще се извършват съгласно съобщението относно насоките за финансирането на информационните технологии и киберсигурността от 10 септември 2020 г.[21]

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и мерки за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще продължи да наблюдава и оценява функционирането на СТЕ на ЕС, включително РСП, в годишния си доклад за пазара на въглеродни емисии, както е предвидено в член 10, параграф 5 от Директивата за СТЕ на ЕС. Инициативата надгражда процеса, основан на интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата и на стабилна рамка за прозрачност за емисиите на парникови газове и друга информация за климата, която се съдържа в Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета[22]. Наред с другото, Комисията ще използва информацията, представена и докладвана от държавите членки съгласно Регламента относно управлението, като основа за своята редовна оценка на напредъка. Това включва информация относно емисиите на парникови газове, политиките и мерките, прогнозите и адаптирането. Комисията също така ще използва тази информация за прегледите на изпълнението в областта на околната среда и наблюдението на програмите за действие за околната среда.

---

20 ОВ C 326, 26.10.2012 г., стр. 391.

21 C(2020) 6126.

22 Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1—77).

Освен това оценката на напредъка по прилагането на Директивата за СТЕ на ЕС е уредена в член 21 от Директивата за СТЕ на ЕС, с който се изисква държавите членки да представят на Комисията годишен доклад, като обръщат особено внимание на въпроси като разпределянето на квоти за емисии, функционирането на регистъра, прилагането на мониторинга и докладването, проверката и акредитацията и въпросите, свързани със съответствието.

Също така, член 3 от Решението за РСП изисква от Комисията да прави редовен преглед на РСП след този първи преглед.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Съгласно настоящия вариант на Решението за РСП процентът на прехвърляне от 24 % и минималното количество за прехвърляне в резерва от 200 милиона квоти остават в сила до края на 2023 г. Считано от 2024 г. процентът на прехвърляне ще стане 12 %. Оценката на въздействието показа, че процент на прехвърляне от 12 % няма да е достатъчен, за да гарантира, че ще продължи изпълнението на целите на РСП по отношение на намаляването на излишъка и осигуряването на устойчивост на пазара. Целта на настоящото предложение е да се гарантира, че актуалните параметри на РСП (процент на прехвърляне от 24 % и минимално количество за прехвърляне в резерва от 200 милиона квоти) се запазват след 2023 г. и до края на фаза IV на СТЕ на ЕС на 31 декември 2030 г., за да се осигури предвидимост на пазара. Процентът на прехвърляне в РСП ще се върне на 12 % след 2030 г.

2021/0202 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814 по отношение на количеството квоти, които се прехвърлят в резерва за стабилност на пазара на схемата за търговия с емисии на парникови газове в Съюза до 2030 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[2],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) През ноември 2016 г. влезе в сила Парижкото споразумение, прието през декември 2015 г. в Париж съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) („Парижкото споразумение“)[3]. Страните по Парижкото споразумение се договориха за задържане на увеличението на средната температура в световен мащаб да е значително по-малко от 2 °C над равнищата от прединдустриалния период и продължаването на усилията за ограничаване на увеличението на температурата до 1,5 °C над равнищата от прединдустриалния период.

(2) Преодоляването на предизвикателствата, свързани с климата и околната среда, и постигането на целите на Парижкото споразумение са в основата на съобщението относно Европейския зелен пакт, прието от Комисията на 11 декември 2019 г.[4]

(3) Европейският зелен пакт съчетава всеобхватен набор от взаимно подсилващи се мерки и инициативи, насочени към постигане на неутралност по отношение на климата в ЕС до 2050 г., и очертава нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в справедливо и процъфтяващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която икономическият растеж не зависи от използването на ресурсите. Той също така има за цел опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на Съюза, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с

[1] ОВ С , г., стр. .
[2] ОВ С , г., стр. .
[3] Парижко споразумение (ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4).
[4] COM(2019) 640 final.

околната среда рискове и въздействия. Същевременно този преход засяга по различен начин жените и мъжете и оказва особено въздействие върху някои групи в неравностойно положение, например възрастните хора, лицата с увреждания и хората с малцинствен расов или етнически произход. Следователно трябва да се гарантира, че преходът е справедлив и приобщаващ и никой не бива изоставен.

(4) Необходимостта и стойността на Европейския зелен пакт станаха по-осезаеми предвид тежките последици от пандемията от COVID-19 за здравето, условията на живот и труд и благосъстоянието на гражданите на Съюза, които показаха, че нашето общество и нашата икономика трябва да повишат устойчивостта си на външни сътресения и да действат на ранен етап за предотвратяването или смекчаването им. Европейските граждани продължават да застъпват категоричното становище, че това се отнася с особена сила до изменението на климата[5].

(5) Съюзът се ангажира до 2030 г. да намали нетните емисии на парникови газове от цялата икономика на Съюза с най-малко 55 % спрямо равнищата от 1990 г. в актуализирания национално определен принос, представен на секретариата на РКООНИК на 17 декември 2020 г.[6]

(6) С Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета[7] Съюзът заложи в законодателството целта за неутралност по отношение на климата в цялата икономика до 2050 г. С този регламент също така се установява обвързващ вътрешен ангажимент за Съюза за намаляване до 2030 г. на нетните емисии на парникови газове (след приспадане на поглъщанията) от най-малко 55 % спрямо нивата от 1990 г.

(7) Всички сектори на икономиката трябва да дадат своя принос за постигането на тези намаления. Поради това амбицията на системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС), създадена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[8], следва да бъде коригирана, за да съответства на ангажимента за намаляване на нетните емисии на парникови газове в цялата икономика до 2030 г.

(8) За да се преодолее структурният дисбаланс между търсенето и предлагането на квоти на пазара, с Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета[9] през 2018 г. беше създаден резерв за стабилност на пазара („резервът“), който функционира от 2019 г.

---

5 Специално проучване на Евробарометър № 513 от 2021 г. относно изменението на климата (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_en).

6 https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European %20Union %20First/EU_NDC_Submission_December %202020.pdf

7 Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

8 Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

9 Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2015 г. относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за

(9) Резервът функционира чрез прилагане на корекции по отношение на годишния обем на търгуваните квоти. С цел да се запази максимална степен на предвидимост, с Решение (ЕС) 2015/1814 бяха установени ясни правила за прехвърлянето на квоти в резерва и за освобождаването им от него.

(10) Когато броят на квотите в обращение е над установения горен праг, определено количество квоти, отговарящо на определен процент от квотите над прага се приспада от количествата квоти, които излизат на търг, и се прехвърля в резерва. Междувременно съответният брой квоти се освобождава от резерва за държавите членки и се добавя към количествата квоти, които излизат на търг, ако общият брой на квотите в обращение падне под определения долен праг.

(11) С Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета[10] беше изменено Решение (ЕС) 2015/1814, като процентът, който се използва за определяне на броя на квотите, прехвърляни в резерва всяка година, беше удвоен от 12 % на 24 % до 31 декември 2023 г.

(12) Съгласно Решение (ЕС) 2015/1814 в срок от три години след като започне да функционира резервът, Комисията трябва да извърши първия си преглед въз основа на анализ на правилното функциониране на европейския пазар на въглеродни емисии и, ако е нужно, да внесе предложение до Европейския парламент и Съвета.

(13) Прегледът обърна специално внимание на процентната стойност за определянето на броя на квотите, които да бъдат прехвърлени в резерва, както и на числената стойност на прага за общия брой на квотите в обращение и броя на квотите, които се освобождават от резерва.

(14) Анализът, извършен в контекста на прегледа на резерва, и очакваните промени от значение за пазара на въглеродни емисии показват, че определените 12 % от общия брой квоти в обращение, които трябва да се прехвърлят в резерва всяка година след 2023 г., не са достатъчни да предотвратят значително увеличение на излишъка от квоти в СТЕ на ЕС. Ето защо след 2023 г. следва да продължи да се прилага равнището от 24 %, а минималният брой квоти, които трябва да се прехвърлят в резерва, следва да остане 200 милиона.

(15) Ако процентът на общия брой квоти в обращение, които ще бъдат прехвърляни в резерва всяка година, се върне на 12 % след 2023 г., потенциално вреден излишък от квоти в СТЕ на ЕС може да наруши стабилността на пазара. Освен това равнището от 24 % след 2023 г. следва да бъде определено отделно от общия преглед на Директива 2003/87/ЕО и Решение (ЕС) 2015/1814, за да се укрепи системата на ЕС за търговия с емисии в съответствие с повишената амбиция на Съюза в областта на климата за 2030 г. за гарантиране на предвидимост на пазара.

(16) Решение (ЕС) 2015/1814 следва да бъде съответно изменено,

---

търговия с емисии на парникови газове и за изменение на Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 264, 9.10.2015 г., стр. 1).

[10] Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ L 76, 19.3.2018 г., стр. 3).

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Изменения на Решение (ЕС) 2015/1814

В член 1, параграф 5, първа алинея от Решение (ЕС) 2015/1814 последното изречение се заменя със следното:

„Чрез дерогация от първото и второто изречение, до 31 декември 2030 г. посочените във въпросните изречения проценти и брой квоти в размер на 100 милиона се удвояват.“

Член 2

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*